

1. Nuttig maar niet voldoende

Dit verruimingsvoorstel voor particuliere schuldbemiddeling is nuttige legalisering van bestaande praktijk.

Dit concept KB moet in samenhang worden beschouwd met een recent KB over WSNP bewindvoering.

2. WSNP bewindvoerders

In een recent KB over honorering van WSNP bewindvoering wordt terecht (als ik het goed begrepen heb) het honorarium (inclusief de rijkssubsidie) geheel ten laste gebracht van de boedel, dus gekort op de uitkering aan de schuldeisers. Want het betreft meestal geen banken die op kosten van de belastingbetaler gered moeten worden, omdat anders het gehele financiële stelsel ineens zou storten. Want in driekwart van de gevallen betreft het sanieten met een zeer laag inkomen, waardoor hun met de VTLB berekende (Recofa) draagkracht lager is dan de kosten van de bewindvoering. Waarom moet dat honorarium van overheidswege drie jaar lang worden aangevuld (rijk en gemeenten)?

3. Bekorting van de saneringsperiode

Zou het dan niet veel goedkoper zijn om de saneringsperiode te beperken tot maximaal één jaar, net zoals in de UK. Dat is genoeg om de financiële situatie van een AOW-er of een psychiatrisch gestoorde uit te zoeken om hem een schone lei te geven. Dit beleid zou verruimd heel goed kunnen worden tot alle minima, zelfs tot aan een modaal inkomen. Schuldeisers worden niet benadeeld! Want ze krijgen toch nauwelijks iets van een kale kip. En het is veel goedkoper voor de schatkist! Schuldenaars hoeven dan niet meer te verzinken in slachtoffergedrag, waardoor ze ongeschikt raken voor de arbeidsmarkt. Want werkgevers ruiken dat op afstand en kiezen liever voor gemotiveerde Roemenen en Bulgaren.

4. Versterking van de positie van schuldbemiddelaars

Als voor driekwart van de gevallen de saneringsperiode bekort wordt tot één jaar, dan zal de minnelijke regeling automatisch ook verkort moeten gaan worden, zowel bij de gemeente als bij de particuliere schuldbemiddeling. Dat is veel goedkoper en het betekent een versterking van de positie van de schuldbemiddelaars ten opzichte van de schuldeisers. Natuurlijk behoort door een deskundige deugdelijk te worden uitgezocht of een kip werkelijk kaal is, en hoe de laatste veertjes verdeeld moeten worden. Een schuldeiser moet rechterlijk toezicht kunnen inroepen, als hij twijfelt. Als een schuldeiser twijfelt moet hij nu weigeren en het in de WSNP laten uitzoeken. Dat is onnodig duur!

5. De huidige positie van schuldbemiddelaars is te zwak

De juridische basis voor schuldbemiddeling behoeft versterking. Men is nu veel te afhankelijk van vrijwillige medewerking van schuldeisers. Als ik ten behoeve van een bijstandsmoeder 10% tegen finale kwijting aanbied, dan schets ik in mijn brief het alternatief van een WSNP aanvraag. Want dan wordt de vordering drie jaar bevroren en de schuldeiser zal van zo'n bijstandsmoeder niets uitbetaald krijgen, omdat haar wettelijk berekende aflossingscapaciteit niet eens genoeg is, om het salaris van de saneringsbewindvoerder te betalen. En als ik ze inzicht geef in de situatie, dan kiezen schuldeisers vaak eieren voor hun geld. Maar ik weet dat dit dreigement zwak is, omdat mijn cliënte dan eerst een eindeloos gemeentelijk traject in moet, vol met voetangels en klemmen, waarbij ze voorafgaand zelf maar moet zien, hoe ze zich de agressieve schuldeisers van het lijf moet houden.

6. Agressieve invordering

Schuldenaren hebben faillissementsbescherming nodig (zoals in de UK en USA) tegen agressieve invorderingsmaatregelen. Met name het CJIB is uiterst agressief en gaat mensen zelfs gijzelen voor onnozele verkeersboetes, met als gevolg dat hun uitkering voor die detentiedagen gekort wordt en ze nog meer in de schulden raken. Als dan bovenop het reeds door loonbeslag afgeroomde inkomen, de belastingdienst ook nog eens bankbeslag legt tot de maximale roodstand, dan komt razend snel een neerwaartse spiraal op gang. Bij drie maanden

huurachterstand dreigt woningontzuiming en bij zes maanden achterstand van de zorgpremie volgt een maandelijksse bestuurlijke boete van €72.

7. Paritas passé

Het voorgenomen instellen van een beslagregister is echt weggegooid geld. Want daar ligt niet de kern van het probleem. Ook al zijn schuldeisers bekend met het feit dat er reeds loonbeslag ligt, dan gaan ze op zoek naar andere wegen hoe ze daarnaast voorrang kunnen afdwingen. De rijksschuldeisers gaan daarbij voorop, sinds de wetgever de belastingdienst toestemming heeft gegeven om bankbeslag te leggen tot de maximale roodstand. Als een met loonbeslag afgeroomd loon op iemands bankrekening komt, kan de belastingdienst daar geheel beslag op leggen. Dan kan de huur niet meer betaald worden, waardoor woningontzuiming dreigt. Dan kan de zorgpremie niet meer betaald worden, waardoor een maandelijksse bestuurlijke boete van 72 euro dreigt. Ook als ik het CJIB erop attendeer dat er reeds loonbeslag ligt en ze vraag om zich daarbij aan te sluiten, dan gaat het CJIB beslag leggen op de maandelijksse voorlopige belastingteruggave, ook al attendeer ik op de onrechtmatigheid daarvan. En tegelijkertijd gaat het CJIB voor een andere boete van dezelfde persoon gijzeling aanvragen bij de kantonrechter. Natuurlijk moeten verkeersboetes betaald worden. Maar als mensen daar niet toe in staat zijn, dan denk ik wel eens of ik via een tijdmachine in de middeleeuwen ben beland, waar mensen gevierendeeld werden. Want zo voelen veel van mijn cliënten zich. In mijn praktijk heb ik gemerkt hoe ze dan worden vatbaar voor criminelen, die hen verleiden tot hennepeteelt.

8. Paritas creditorum

Art 4 lid 5 verheft de paritas creditorum tot hoogste eis, terwijl dat in deze voorfase geen wettelijke plicht is. Ik zie in de praktijk dat gecertificeerde schuldbemiddelaars dit criterium zou nauw opvatten dat ze een cliënt uit de schuldregeling gooien, zodra zijn buurman de vordering van een weigerachtige schuldeiser voor hem heeft betaald. Om het schuldbemiddelingsproces niet onnodig te belasten met een gang naar de rechter voor één weigerachtige schuldeiser, regel ik soms dat een diaconaal fonds die vordering overneemt. Dit is volkomen legaal, ook al krijgt daardoor één schuldeiser 100% betaald, maar het gebeurt niet ten nadele van de andere schuldeisers. En daar gaat het tenslotte om!!!

9. NEN certificaat?

Ik ben blij dat de certificering geen absolute eis is. Want iemand uit mijn naaste omgeving heeft dat certificaat behaald, maar heeft mij gezegd dat ik gegarandeerd zou zakken voor het examen, terwijl ik met een juridische academische opleiding en met 15 jaar ervaring heel wat meer inzicht heb in de werking van het insolventierecht. Overigens hoef ik niet te voldoen aan de eisen van artikel 3 & 4, omdat mijn bemiddeling gratis is. Vereenvoudiging van het insolventierecht naar Brits model lijkt mij veel belangrijker dan een NEN certificaat, waarvoor je een dure opleiding moet volgen.

10. No cure no pay?

Art 3 lid 1 introduceert in feite een 'no cure no pay' beginsel. Dus als een bemiddelaar na tijdrovende werkzaamheden tot de conclusie moet komen dat een minnelijke schuldregeling onmogelijk is en hij de zaak moet overdragen naar de gemeente ter doorverwijzing naar de WSNP, dan lijkt het mij onredelijk als hij geen enkele vergoeding zou krijgen voor zijn tijdrovende werkzaamheden, die hij heeft moeten verrichten. Eigenlijk zou de gemeente de schuldbemiddelaar moeten betalen voor het geleverde werk.

11. Knevelarij

Art 3 lid 3 lijkt heel redelijk. Maar in de praktijk zie ik dat gemeenten €71/mnd eisen en dat WSNP bewindvoerders €51/mnd eisen als minimale boedelbijdrage, ook als volgens de recofa rekenmethode de draagkracht niet meer dan €41 bedraagt. Ik beschouw deze afgedwongen bijdragen als onwettige knevelarij, maar het gebeurt wel. Waarom zou een particuliere schuldbemiddelaar zich wel aan de recofanormen moeten houden.

12. Vereenvoudiging door bezuiniging zal leiden tot kwaliteitsverbetering

Diaconaal adviesbureau

Tenslotte ben ik van mening dat deze materie te versnipperd is over meerdere departementen, namelijk economische zaken, justitie, sociale zaken, financiën, volksgezondheid. Bij een integrale aanpak van herziening van het wettelijk systeem zouden wel eens miljarden bespaard kunnen worden, zonder verslechtering voor de minima, maar juist verbetering van de kwaliteit van hun leven. Ik vind het onaanvaardbaar dat het grootste deel van het overheidsbudget voor sociale zekerheid en schuldhulp aan de bureaucratische strijkstok blijft hangen en slechts een klein deel ten goede komt aan de minima.